

Преразглеждане върху оценката на риска за активното вещество спинозад

Спинозад е едно от активните вещества, включени в Регламент (ЕС) No 686/2012¹. Спинозад е общоприетото по ISO наименование за химическо съединение, което се получава при ферментационни процеси, с използването на щам от бактерията *Saccharopolyspora spinosa*. След като ферментационния процес е завършен, спинозад се извлича от ферментационния бульон чрез екстракция с разтворител.

В съответствие с регламента, държавата – докладчик (Нидерландия) и съдокладчика (Франция) са получили заявление от фирмата Dow AgroSciences Ltd за подновяване на одобрението за спинозад. В допълнение, AgroSciences Ltd е представил и заявление за максимално ниво на остатъци (MRL). В съответствие с Член 13(1) от регламента, EFSA трябва да приеме заключение, дали за спинозад се очаква да удовлетвори критериите, посочени в Регламент (ЕО) No 1107/2009² и да даде обосновано становище, касаещо прилагането на MRL.

Заключенията, направени в този доклад са на база представителните употреби на спинозад като инсектицид при глави лук (сух), царевица (фуражна и зърно), грозде (винено и десертно), марули, картофи, патладжан, чушки и домати. Оценени са стойности на MRL при праз лук, ягоди, консервирани плодове, маруля и други салати, спанак и подобни листни, билки и ядливи цветове, артишок, ревен и животински продукти. Пълни детайли върху представителните употреби и предложените MRL са представени в Приложение А към доклада. Данните са представени за да се направи заключение, че представителните употреби на спинозад, предложени на европейско ниво, дават резултат в достатъчна инсектицидна ефективност, срещу целеви организми.

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) № 686/2012 на Комисията от 26 юли 2012 година за разпределяне между държавите членки, за целите на процедурата по подновяване, на оценките на активните вещества, за които срокът на валидност на одобрението изтича най-късно на 31 декември 2018 г.

² Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета

Пропуски в данните са идентифицирани при: търсенето на литература от преразглеждане на активните субстанции и техните съответни метаболити; в областта на идентичност, физически и химически свойства – при идентифициране на замърсяване. Пропуски са установени и в областта на токсикология на бозайниците, при идентифициране и валидиране на аналитични методи, използвани в ключови токсикологични проучвания, касаещи хранителни продукти; по отношение на генотоксичността и общата токсичност на метаболитите, потенциално свързани с експозиция на консуматора. Пропуски са намерени и в секцията за остатъци, свързани с количеството на остатъци в полен и пчелни продукти. Направена е индикативна оценка на риска за консуматора и на база наличните данни за остатъци е установен остър риск от марули, която може да бъде считана за временна, на база финалното решение за дефиниция на остатъците. По отношение прилагането на MRL, такива са предложени само в случаите, когато данните са сметени за достатъчни да подкрепят Добрите земеделски практики и не е идентифициран индикативен риск за консуматора.

Наличните данни за поведение в околната среда са достатъчни, за да се проведе изискваната оценка за експозиция на околната среда на европейско ниво с приемането, че пропуски в данните са идентифицирани по отношение на въздействието на процесите на обработка на водата върху естеството на остатъчните вещества от активното вещество и неговите идентифицирани метаболити, потенциално налични в повърхностните води, когато са предназначени за питейни. Този пропуск води до оценка на риска за консуматора от консумирането на питейна вода и не е финализиран.

В областта на екотоксикологията, пропуски в данните са идентифицирани във връзка с по-нататъшна информация по отношение на риска за бозайници, водни организми, медоносни пчели и нецелеви членестоноги.

Някои проблеми не могат да бъдат финализирани, поради липса на достатъчно налична информация, за извършване на оценка и да се заключи дали активното вещество отговаря на предоставените критерии за одобрение, съгласно Регламент (ЕО) № 1107/2009: аналитични методи за хранителни продукти, използвани в проучванията относно дългосрочна токсичност и канцерогенност, проучвания за токсичност върху репродукцията и развитието; необходими са сравнителни метаболитни *in vitro* проучвания за оценката на риска; невротоксичния потенциал на спинозад по отношение на развитието не може да бъде финализиран; оценката на риска за консуматора не може да бъде финализирана, поради неизвестни данни за финализиране на дефиницията за остатъци в растителни и животински продукти; оценката на риска за консуматора от консумацията на питейна вода не може да бъде финализирана, докато няма налична

задоволителна информация за природата на остатъците в повърхностни води; оценката на риска за медоносните пчели не може да бъде финализирана, поради необходимост от по-нататъшна информация за хроничния ефект върху ларвите и възрастните; проблемен въпрос е, че ако оценката не може да бъде финализирана поради липса на достатъчно информация и не може да се направи заключение за поне една от представителните употреби, може да се очаква, че активната субстанция няма да има вреден ефект върху здравето на хората и животните или няма да има неприемлив риск за околната среда; при преразглеждането на спинозад е предложено да бъде класифициран като токсичен за репродукцията - категория 2.

В България е разрешен един продукт на база спинозад – СИНЕИС 480 СК, при следните култури и вредители:

- ябълки и круши: срещу ябълков плодов червей (*Cydia pomonella*), ябълков пъстър миниращ молец, крушова листна бълха;
- праскови, нектарини и кайсии: прасковен клонков молец;
- лоза: шарен гроздов молец (*Lobesia botrana*), калифорнийски трипс;
- домати: листоминиращи мухи, калифорнийски трипс, ношенки, доматиен миниращ молец
- краставици: калифорнийски трипс;
- патладжани: калифорнийски трипс;
- пипер на открито: листоминиращи мухи, калифорнийски трипс;
- ягоди: калифорнийски трипс;
- картофи: колорадски бръмбар;
- минимални употреби: срещу *Drosophila suzukii* при праскови, нектарини, кайсии, череша, вишни, джанки, лозя – винени и десертни сортове, ягоди, малини, боровинки.

Източници:

Peer review of the pesticide risk assessment of the active substance spinosad

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5252>

<http://www.babh.government.bg/userfiles/files/RZ/Reg/2018/%202018%203.pdf>

Други информации в областта на пестицидите и тяхното влияние могат да бъдат намерени на интернет страницата на ЦОРХВ: <http://corhv.government.bg/?cat=29>

Изготвил:

Д-р Ирена Богоева, Нач. отдел ЗРХЗХ, Д-я ОРХВ

27.06.2018